

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(ELMUSEUMKRUISELKRANTKRABEL) DoePAK DuPAK
Nr. 88

Hallo poppentheatervriend(in): welkom in Vorchten

Museumdirecteur en -conservator *Otto van der Mieden* en de oud-Hollandse *Jan Klaassen* ontvangen je graag. Het is nu (nog) stil in het *Poppenspe(e)lmuseum*, het vakantie- en rusthuis van een groot aantal Europese en Aziatische poppenkastfiguren. Jan, *Katrijn* en al hun grappige en wonderlijke neven, nichten, vrienden en vriendinnen zijn er wel, maar ze slapen. Schud de poppenkastpoppen gerust wakker. Speel met hen. Breng ze aan de praat, want uit zichzelf zeggen ze boe noch bah.

Meer weten over het poppentheater? De websites www.poppenspelmuseum.nl en www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl geven informatie over ons museum, het (volks)poppenspel en de bijna zesduizend werken omvattende internationale museumbibliotheek. Een *poppentheater-abc* omvat de verklaring van uitdrukkingen, woorden, poppentheatertechnieken, karakteristieke (poppen)theaterfiguren en personen. Op www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 is heel veel over onze poppentheaterverzameling te vinden. Op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs kun je een speelse reis door de wonderwereld van het poppentheater maken. Veel plezier en applaus!

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbels! Een dupák (spreek uit: doepak) is een stang- en trupcop. Het nummer met de dupák wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupák wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stille geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupák razendsnel en met veel tumult. Dupák betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupák hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupák is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupák ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.